

Kainuun Voima Oy
PL 302
87101 Kajaani

Tarjouksen hylkääminen tehoreservin hankintamenettelyssä

Asianosainen

Kainuun Voima Oy

Vireilletulo

25.1.2017

Ratkaisu

Energiavirasto hylkää Kainuun Voima Oy:n tarjouksen tehoreservistä aikajaksolle 1.7.2017 – 30.6.2020 sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 7 §:n nojalla.

Päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Selostus asiasta

Kainuun Voima Oy (myöhemmin Kainuun Voima) on 25.1.2017 jättänyt Energiavirastoon tarjouksen tehoreservin hankintamenettelyyn koskien Kainuun Voiman lauhdetuotantoyksikköä.

Energiavirasto on pyytänyt 27.1.2017 Kainuun Voimalta lisäselvitystä siitä, miten se katsoo tarjousten mukaisten voimalaitosten täyttävän tehoreservilain 8 § mukaisen vaatimuksen erillisestä voimalaitosyksiköstä. Kainuun Voima on toimittanut Energiavirastoon lisäselvityksen 31.1.2017. Lisäselvityksessä Kainuun Voima on kertonut tarkemmin, millä tavoin tarjottu laitos on toteutettu teknisesti sekä sen liitännäisyydet laitoksen muuhun kokonaisuuteen.

Lisäksi Energiavirasto on kysynyt vielä tarkempia tietoja sähköpostiviesteillä 1.2.2017 ja 2.2.2017, johon Kainuun Voima on toimittanut vastauksensa.

Energiavirasto lähetti Kainuun Voimalle kuulemiskirjeen hallintolain 34 § mukaisesti Kainuun Voiman tarjouksen mahdollisesta hylkäämisestä 6.2.2017. Kirjeessä Vi-

rasto toi esiin perusteluja, minkä vuoksi se katsoo ettei tarjous täyttäisi sähkön-
tuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun
lain (117/2011, jäljempänä 'tehoreservilaki') ja hankinnan mukaisia ehtoja.

Kainuun Voima toimitti vastauksensa kuulemiskirjeeseen Energiavirastoon
9.2.2017. Vastineessaan 9.2.2017 Kainuun Voima on todennut, että lain tulisi luoda
tasapuolinen pelikenttä kaikille tarjoajille. Kainuun Voiman mukaan ei liene kan-
santaloudellisesti suotavaa, että laki sisältäisi liian tarkkoja teknisiä ratkaisuja,
jotka voivat pahimmassa tapauksessa johtaa tehottomampiin ratkaisuihin. Lain tu-
lisi tarjota mahdollisimman tasapuoliset ja joustavasti tehokkaat ja parhaat ratkai-
sut käyttöön. Kainuun Voima on tulkinut lain henkeä siten, että riippumattomuus
on keskeinen kriteeri erillisen voimalaitoksen määrittelyssä...

[sisältää salassapidetävää tietoa]

Kainuun Voima katsoo lausunnossaan 9.2.2017, että riippumattomuus on oleelli-
nen kriteeri määriteltäessä erillistä voimalaitosyksikköä. Kainuun Voima pitää on-
gelmallisena, että määritelmä on tekninen ja että lain henkeä tulkitaan hankinta-
prosessin aikana, vaikka laissa asiaa ei ole määritelty.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä
annetun lain (117/2011, jäljempänä 'tehoreservilaki') 7 §:n 1 kohdan mukaan
hankintamenettelyyn osallistuvan voimalaitoksen tai sähkönkulutuksen joustoon
kykenevän kohteen haltijan tekemä tarjous voidaan hylätä, jos tarjottu voimalai-
tosyksikkö tai sähkönkulutuskohte ei täytä asetettuja vaatimuksia. 7 § 3 kohdan
mukaan tarjous voidaan myös hylätä, mikäli se ei muutoin vastaa hankintamenet-
telyn ehtoja.

Tehoreservilain 8 §:ssä säädetään voimalaitosyksiköille asettavista vaatimuksista.
Pykälän mukaan voimalaitoksen haltija voi tarjota tehoreservijärjestelmään Suo-
men sähköjärjestelmään liitettyä erillistä voimalaitosyksikköä, joka täyttää pykä-
län 2 momentin mukaiset muut vaatimukset.

Perustelut

Tehoreservilain 7 § :ä koskevan hallituksen esityksen (HE 299/2010) mukaan eh-
dokkaiden ja tarjoajien vaatimuksen mukaisuuden arviointi on tehtävä ennen tar-
jousten arviointia ja se tulee erottaa tarjousten arvioinnista. Tarjousten vertailuun
tulee ottaa vain sellaisten tarjoajien tarjoukset, joilla voidaan katsoa olevan edel-
lytykset täyttää tehoreservinä toimiville yksiköille asetettavat vaatimukset. Näin
ollen päätös tarjouksen hylkäämisestä tulee tehdä ennen tarjousten vertailua.

Asiassa on kyse siitä, täyttääkö Kainuun Voiman jättämä tarjous tehoreservilain
8 §:n mukaisen vaatimuksen voimalaitosyksikön erillisyydestä ja voidaanko sitä

näin ollen hyväksyä tarjousten vertailuun tehoreservin hankintamenettelyssä vai tuleeko tarjous hylätä.

Kainuun voiman väitteet tehoreservijärjestelmän periaatteista

Kainuun Voima on 9.2.2017 antamassaan lausunnossa todennut, että lain tulisi luoda tasapuolinen pelikenttä kaikille tarjoajille ja että ei liene suotavaa, että laki sisältäisi liian tarkkoja teknisiä ratkaisuja, jotka voivat johtaa kansantaloudellisesti tehottomampiin ratkaisuihin. Kainuun Voima katsoo lausunnossaan, että riippumattomuus on oleellinen kriteeri määriteltäessä erillistä voimalaitosyksikköä. Kainuun Voima pitää myös ongelmallisena, että määritelmä on tekninen ja että lain henkeä tulkitaan hankintaprosessin aikana, vaikka laissa asiaa ei ole määritelty.

Energiavirasto yhtyy Kainuun Voiman näkemyksiin siitä, että kaikilla tarjoajille tulee olla tasapuolinen kohtelu. Energiavirasto toteaa, että tehoreservilain 8 § nimenomaisesti määrittää teknisiä reunaehtoja, jotka tarjoajan on toteutettava. Oleellinen periaate lain 8 §:ssä on, että järjestelmään voi tarjota erillistä voimalaitosyksikköä. Energiavirasto katsoo, että erillisuus tulee toteutua riittävällä tavalla sekä teknisesti että taloudellisesti. Energiavirasto toteaa, että sen tehtävä lakia toimeenpanevana viranomaisena on nimenomaisesti tulkita lakia ja sen tarkoitusta siten, että hankintamenettelyssä tarjousten vertailuun osallistuvat vain vaatimukset täyttävät tarjoukset.

Voimalaitosyksikön erillisuus

[Sisältää salassapidettävää tietoa]

Tehoreservilaissa ei ole määritelty mitä erillisellä voimalaitosyksiköllä tarkoitetaan. Energiavirasto katsoo, että erillisen voimalaitosyksikön tuotannon tulee olla riippumaton muusta tuotannosta, eikä sen tuotannon tule vaikuttaa muuhun tuotantoon. Lämpövoimalaitoksen polttoaineenkulutus, höyryntuotanto ja sähköntuotanto tulee olla erotettavissa muusta tuotannosta. Erillisen voimalaitosyksikön tulee muodostaa sellainen itsenäinen kokonaisuus, että sillä on mahdollisuus tuottaa sähköä itsenäisesti. Erillisellä lämpövoimalaitosyksiköllä, jonka sähköntuotanto perustuu höyryturbiinin generaattorin sähköntuotantoon, tulee olla erillinen voimakattila, höyryturbiini ja generaattori. Näiden osien tulee olla erillisiä muusta, jatkuvaluonteisesta tuotannosta. Erillisen voimalaitosyksikön sähköntuotannolla ei tule olla vaikutusta muuhun sähkön- tai lämmöntuotantoon. Ilman näitä edellä mainittuja lämpövoimalaitoksen perusosia (kattila, turbiini ja generaattori) tarjotun yksikön ei katsota olevan lain tarkoittama erillinen voimalaitosyksikkö.

Energiavirasto katsoo, että Kainuun Voiman tehoreserviin tarjoama lauhdeturbiini ei ole erillinen voimalaitosyksikkö... [salassapidettävä]. Tehoreserviin ei ole tarjottu sellaista kokonaisuutta, joka mahdollistaisi tarjotun yksikön sähköntuotannon itsenäisesti.

Energiavirasto katsoo, että Kainuun Voiman jättämä tarjous ei täytä tehoreservilain 8 §:n mukaista vaatimusta erillisestä voimalaitosyksiköstä. Tehoreservilain 7 §:n

mukaan tarjous, joka ei täytä vaatimuksia, on hylättävä eikä sitä voida ottaa mukaan tarjousten vertailuun.

Edellä esitetyin perustein Energiavirasto katsoo, että Kainuun voiman lauhdetuotantoyksikköä koskeva tarjous on hylättävä eikä sitä voida ottaa mukaan tarjousten vertailuun.

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Tehoreservilain 21 §:n 3 momentin mukaan Energiaviraston 7 §:n nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei valituksen tai hakemuksen käsittelevä tuomioistuim toisin määrää. Energiavirasto katsoo asiassa tarpeelliseksi panna päätös täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut säännökset

Laki sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä (117/2011) 7§, 8 §, 21 §.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liite Valitusosoitus

Jakelu Kainuun Voima

Maksutta

Valitusosoitus

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä maksun määrännyt viranomainen sijaitsee. Valitusaika on 30 päivää luettuna siitä, kun valittaja on saanut tiedon oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.